Haftalık Gıda Güvenliği Gündemi

Gıda Güvenliği Derneği / Turkish Food Safety Association

January 19, 2025

Sayı: 62

Tarih: 19.01.2025

Hazırlayan: Gıda Güvenliği Derneği

Ülkemizden ve Dünyadan Haberler

🔸 Bu hafta (08-15.01.2025) RASFF tarafından bildirilen Türkiye orijinli 8 bildirim bulunmaktadır. Çekirdeksiz kuru üzümlerde beyan edilmemiş alerjen (kükürt dioksit), incirde okratoksin, narlarda asetamiprid ve azoksistrobin, toz kırmızı biberde izinsiz madde etilen oksit (2-kloroetanol), bisküvide yabancı madde, çam fıstığında kadmiyum, kavrulmuş kuru incirlerde yasal sınırın üzerinde aflatoksin B1, B2, G1, G2; kuru incirde aflatoksin tespit **edilmiştir**.

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), paketli gıdalar için **ön yüz beslenme etiketlemesi** zorunluluğu getiren yeni bir düzenleme taslağı sundu. Bu öneriyle, ürünlerin doymuş yağ, sodyum ve ilave şeker oranlarının tüketiciye daha açık bir şekilde sunulması hedefleniyor.

Önerilen Düzenlemenin Detayları:

- Paketli ürünlerin ön yüzünde yer alacak **"Beslenme Bilgisi Kutusu"**, ürünün belirli besin içeriklerinin **"Düşük"**, **"Orta"** veya **"Yüksek"** seviyelerde olduğunu gösterecek.
- Bu yeni etiketleme, mevcut **Besin Değerleri Tablosu**nu tamamlayıcı nitelikte olacak.

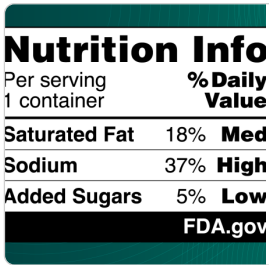

FDA Proposes Requiring At-a-Glance Nutrition Information on t...

FDA Proposes Rule that Would Help Consumers Quickly and Easily Identify how Foods Can Be Part of a Healthy Diet by Requiring a Nutrition Info Box on...

U.S. Food and Drug Administration

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), **FD&C Red No. 3** olarak bilinen yapay renklendiricinin gıda ve ağız yoluyla alınan ilaçlarda kullanımını yasaklama kararı aldı. Bu karar, yüksek dozlarda maruz bırakılan laboratuvar erkek sıçanlarında kansere neden olduğuna dair kanıtlar sunan çalışmalara dayanıyor. FDA, mevcut bilimsel verilerin, FD&C Red No. 3'ün gıda ve ilaçlardaki kullanımının insanlarda risk oluşturduğunu desteklemediğini belirtse de, Delaney Maddesi gereğince, hayvanlarda kansere neden olduğu tespit edilen katkı maddelerinin kullanımına izin verilemiyor. Gıda üreticilerinin 15 Ocak 2027'ye kadar, ağız yoluyla alınan ilaç üreticilerinin ise 18 Ocak 2028'e kadar ürünlerini yeniden formüle etmeleri gerekiyor. Bu yasak, tüketicilerin güvenliğini artırmayı ve potansiyel kanserojen maddelere maruziyeti azaltmayı hedefliyor.

Revoking Authorization for the Use of Red No. 3 in Food/Ingested...

The FDA is revoking the authorization for the use of FD&C Red No. 3 based on the Delaney Clause of the Federal Food, Drug, and Cosmetic Act (FD&C Act).

U.S. Food and Drug Administration

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), **Federal Gıda, İlaç ve Kozmetik Yasası (FDCA)**'nda belirtilen ana gıda alerjenleri dışında kalan diğer gıda alerjenlerinin halk sağlığı üzerindeki önemini değerlendirmek için yeni bir kılavuz yayımladı.

Guidance on Importance of Non-listed Food Allergens

This guidance addresses substances that are currently consumed in food or have previously been consumed in food, within or outside the United...

U.S. Food and Drug Administration

🔸 ABD Sağlık Dairesi Başkanı Dr. Vivek Murthy, alkollü içeceklerin etiketlerinde kanser riskine dair uyarıların yer alması gerektiğini belirtti. Alkol tüketiminin meme, kolon ve karaciğer kanseri dahil olmak üzere en az yedi kanser türü riskini artırdığını vurgulayan Murthy, ABD'deki birçok tüketicinin bu risklerin farkında olmadığını ifade etti. Ayrıca, alkol tüketim sınırlarına ilişkin rehberlerin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini, böylece bireylerin içki içip içmemeye veya ne kadar içeceklerine karar verirken kanser riskini göz önünde bulundurabileceklerini söyledi. Mevcut ABD beslenme rehberleri, erkekler için günde en fazla iki, kadınlar için ise bir içki tüketilmesini öneriyor. Verilere göre, ABD'de alkol tüketimi her yıl yaklaşık 100.000 kanser vakasına ve 20.000 kanser kaynaklı ölüme yol açıyor.

U.S. Surgeon General Issues New Advisory on Link Between Alcohol...

Publication of press release regarding Surgeon General's Advisory on Alcohol and Cancer Risk

HHS.gov

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), 6 Ocak 2025 tarihinde, **per- ve polifloroalkil maddeler (PFAS)** içeren 35 gıda ile temas eden madde bildirimini (FCN) geçersiz ilan etti. Bu bildirimler, kağıt ve karton ambalajlarda yağ ve su geçirmezlik sağlamak amacıyla kullanılan PFAS içeren maddeleri kapsıyordu. FDA, üreticilerin ve tedarikçilerin bu maddelerin üretimini, tedarigini veya kullanımını durdurduğunu belirlediğinden, söz konusu bildirimlerin geçersiz kılındığını duyurdu. Bu karar, FDA'nın PFAS içeren maddelere yönelik 2000'li yıllardan bu yana sürdürdüğü düzenleyici faaliyetlerin bir parçası olarak değerlendiriliyor. Temmuz 2020'de, ilgili maddelerin satışının gönüllü olarak durdurulması kararlaştırılmış ve Şubat 2024'te, PFAS içeren yağ geçirmezlik maddelerinin ABD pazarında gıda ile temas eden ürünlerde satışı tamamen sona erdirilmişti. Bu bağlamda, 6 Ocak 2025 itibarıyla geçersiz kılınan 35 FCN için, üreticilerin mevcut stoklarını tüketmeleri amacıyla 30 Haziran 2025'e kadar uyum süreci tanınmıştır.

35 Food Contact Notifications Related to PFAS Are No Longer...

FDA issued a notice in the Federal Register announcing its determination that 35 food contact notifications (FCNs) related to per- and...

U.S. Food and Drug Administration

🔸 Avrupa Birliği (AB) Ombudsmanı, Avrupa Komisyonu'nun "probiyotik" ifadesini bir sağlık beyanı olarak değerlendirmesini onayladı. Bu karara göre, ürün ambalajlarında veya reklamlarında "probiyotik" ifadesinin kullanılabilmesi için, bu ifadenin sağlık üzerindeki olumlu etkilerini bilimsel kanıtlarla desteklemek zorunlu hale geldi. Ombudsman, bu yaklaşımın tüketiciyi korumak amacıyla makul olduğunu ve bilimsel temele dayanmayan yanıltıcı bilgilendirmelerin önüne geçmeyi amaçladığını belirtti. Ayrıca, bu bilimsel kanıt olmadan "probiyotik" ifadesinin kullanımına izin veren AB Üye Devletlerinin, AB mevzuatını ihlal ettiği ve bu durumun Avrupa Komisyonu tarafından ele alınması gerektiği vurgulandı. Bu karar, AB genelinde sağlık beyanlarının kullanılmadan önce sıkı bilimsel doğrulama süreçlerinden geçmesi gerektiğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

European Ombudsman

ombudsman.europa.eu

🔸 Gıda suçları, halk sağlığı ve gıda tedarik zincirinin güvenliği için önemli bir tehdit oluşturmaya devam ediyor. Ekonomik kazanç amacıyla yapılan yasa dışı üretim, gıda tağşişi ve yanıltıcı etiketleme gibi faaliyetler, **TACCP** ve **VACCP** gibi önleyici stratejilere rağmen ciddi riskler barındırıyor. İngiltere ve Galler'de Kasım ve Aralık aylarında sağlıksız ve güvensiz et tedarik ettiği şüphesiyle 6 kişinin tutuklanması, bu tehditlerin ciddiyetini bir kez daha ortaya koydu.

Further arrest made in Wales in FSA food crime investigation

The arrest in Wales is part of a wider investigation into suspected illegal and unsafe meat by FSA's National Food Crime Unit (NFCU)

Food Standards Agency

🔸 Codex Alimentarius Komisyonu Sekreteri Sarah Cahill, 2025 yılı için Codex'in planlarını değerlendirdi. Bu kapsamda, 2025 yılında 16 Codex toplantısı düzenlenecek ve yeni CAC Başkanı ile Başkan Yardımcıları görev alacak. Ayrıca, 2026-2031 dönemi için yeni Codex Stratejik Planı'nın izleme ve değerlendirme çerçevesi oluşturulacak. Bazı komiteler ortak ev sahipliği yapacak ve bazı toplantılarda hibrit mod uygulanacak. Özellikle, geri dönüştürülmüş ambalajlama gibi konularda yeni çalışma önerileri tartışılacak ve mevcut standartların güncellenmesi için çalışmalar sürdürülecek.

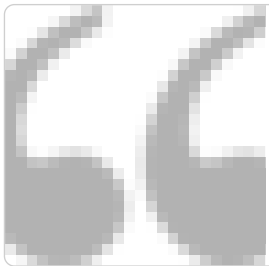

"Engagement and commitment" - Codex Secretary on a productive...

As 2025 begins, we asked Codex Secretary Sarah Cahill to reflect on the past year, and these are her thoughts. With 17 meetings , hundreds of newly...

fao.org

🔸 Avrupa Komisyonu, 13 Ocak 2025 tarihinde yayımladığı **(AB) 2025/32 sayılı Uygulama Tüzüğü** ile şarap sektöründe kullanılan "Vino de calidad con indicación geográfica" (Coğrafi işaretli kaliteli şarap) teriminin değiştirilmesini onayladı. Bu değişiklik, İspanya'nın başvurusu üzerine incelenmiş ve **(AB) No 1308/2013 sayılı Tüzük**'ün 115(2) maddesi uyarınca kabul edilmiştir. İtiraz sürecinde herhangi bir karşı görüş bildirilmemiştir. Bu nedenle, söz konusu geleneksel terimin değişikliği onaylanmış ve **(AB) 2019/34 sayılı Uygulama Tüzüğü**'nün 25. maddesinde belirtilen korunan geleneksel terimler elektronik kaydına eklenmiştir.

Choose the experimental features you want to try

Commission Implementing Regulation (EU) 2025/32 of 13 January 2025 approving a modification of a traditional term in the wine sector in accordance wit...

eur-lex.europa.eu

🔸 Good Food Institute (GFI), 2024 yılında alternatif proteinlerle ilgili çalışmaları ve sektördeki önemli **gelişmeleri içeren bir değerlendirme yayımladı**. Alternatif protein sektöründeki "kilometre taşı" niteliğindeki olaylar, hükümetlerin politik yaklaşımları, sağlanan fonlar ve yaratılan yeni iş fırsatları ele alınıyor.

What the headlines missed about alt proteins in 2024

16 moments that show a motivated industry focused on the long game

thegoodfoodinstitute.substack.com

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), yüksek proteinli yoğurtların üretim süreçleri ve içerikleri hakkında bilgi toplamak amacıyla bir bilgi talebi yayımladı. FDA, ilgili taraflardan, yüksek proteinli yoğurtların üretiminde kullanılan güncel uygulamalar ve içerikler hakkında bilgi toplamayı hedeflemektedir. Ayrıca, "Yunan yoğurdu" veya "Yunan tarzı yoğurt" gibi isimlerin kullanımına ilişkin şirket uygulamaları, ticari gelenekler ve tüketici araştırmaları hakkında da veri talep edilmektedir.

FDA Issues Request for Information on High-Protein Yogurt

FDA issues a request for information on manufacturing processes and ingredients used to make certain dairy products

U.S. Food and Drug Administration

🔸 ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), bitki bazlı yumurta, deniz ürünleri, kümes hayvanları, et ve süt ürünleri alternatiflerinin etiketlenmesi konusunda yeni bir taslak kılavuz yayımladı. Bitki bazlı süt alternatiflerinin adlandırılması ve etiketlenmesi ise bu kılavuzun kapsamı dışındadır.

Guidance: Labeling of Plant-Based Alternatives to Animal-Derived...

This draft guidance provides FDA's recommendations on best practices for naming and labeling of certain plant-based foods that are marketed and sold as...

U.S. Food and Drug Administration

🔸 Avrupa Komisyonu, 2007'den bu yana AB vatandaşlarının tarım, ormancılık ve Ortak Tarım Politikası (CAP) hakkındaki görüşlerini düzenli olarak Eurobarometer anketleriyle ölçmektedir. Sonuçlar, CAP farkındalığının 2007'de %64 iken 2024'te %78'e yükseldiğini göstermektedir.

Eurobarometer survey shows strong support for the Common...

According to the latest Eurobarometer survey, support for the EU's common agricultural policy (CAP) has reached an all-time high. The level of...

European Commission - European Commission

🔸 Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Genel Direktörü QU Dongyu, **Çin'deki ziyaretini tamamladı.** Yenilikçi tarım uygulamalarına sahip çiftlikleri, tarım işletmelerini ve araştırma kurumlarını inceleyen QU, FAO Üyeleriyle ortaklıkları güçlendirmek ve bilgi paylaşımını teşvik etmek için temaslarda bulundu. Ziyaret, tarımsal gıda sistemlerinin dönüşümünü desteklemek ve FAO'nun "Dört Daha İyiyi" - daha iyi üretim, daha iyi beslenme, daha iyi bir çevre ve daha iyi bir yaşam - sağlama hedefini ilerletmeyi amaçladı.

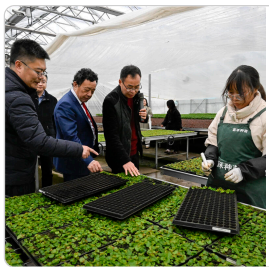

FAO Director-General visits China, reaffirming the importance of...

China - QU Dongyu, Director-General of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), today wrapped up his visit to China, during...

FAO Director General

🔸 ABD Tarım Bakanı Tom Vilsack, H5N1 virüsüyle mücadelede Ulusal Süt Test Stratejisi'nin önemli bir rol oynadığını vurguladı. USDA'nın öncülüğünde, veterinerler, eyalet ve yerel yetkililer, çiftçilere bilgi ve araç sağlamak için koordinasyon sağlıyor. Hayvan ve Bitki Sağlığı Denetleme Servisi (APHIS), **stratejiye 15 eyaletin daha katıldığını duyurarak**, programın kapsadığı eyalet sayısını bir ay içinde 28'e çıkardı. Bu eyaletler, ABD'nin süt üretiminin yaklaşık %65'ini temsil ediyor. USDA ayrıca, H5N1'in yayılmasını önlemek için kümes hayvanları ve sığır türlerine yönelik aşı geliştirme çalışmalarını hızlandırıyor.

U.S. Department of Agriculture Announces 15 Additional States...

USDA APHIS Shares Fifteen New States Joining the NMTS and Critical Updates on HPAI Vaccines Across Species WASHINGTON, Jan. 08, 2025 – Today, the U....

usda.gov

🔸 Aralık ayında dünya genelinde çeşitli gıda kaynaklı hastalık salgınları yaşandı ve birçok kişi bu salgınlardan etkilendi.

- **Vietnam:** Bir fırından alınan **ekmek, et ve pate** tüketimi sonrası **379 kişi** salmonelloz şüphesiyle hastalandı, **1 kişi** hayatını kaybetti.
- **Norveç: 49 kişi**, **alfalfa filizleri** kaynaklı **Salmonella spp.** salgınından etkilendi.
- **Filipinler:** **Kaplumbağa eti** tüketen **30 kişi** hastalandı, **3 kişi** öldü; sebep olarak **Chelonitoksin** şüphesi var.
- **Japonya:** Sıcaklık kontrolü ihmal edilen **kılıç balığı** içeren okul yemekleri sonrası **46 kişi** **skombrotoksin** zehirlenmesi yaşadı.
- **Yeni Zelanda:** **Rendelenmiş tavuk** tüketen **100'den fazla öğrenci**, **Clostridium perfringens** salgınından etkilendi.
- **ABD:** Bir restoranda sunulan **çiğ istiridye**, **80'den fazla kişide norovirüs** enfeksiyonuna neden oldu.
- **İtalya:** Ev yapımı **salamura zeytinler** **botulizm** vakasına yol açtı.
- **Havalimanı:** Noel günü hava yolu şirketi tarafından dağıtılan yemekleri tüketen **24'ten fazla çalışan** **gıda zehirlenmesi** belirtileri gösterdi.

🔸 Danimarka Teknoloji Enstitüsü'nün (DTI) liderliğinde yürütülen ve Circular Bio-Based Europe programı tarafından desteklenen **Zest projesi**, 7,5 milyon avro bütçeye sahip. Proje, süpermarket mantarlarını ve tarımsal atıkları sürdürülebilir protein, vitamin ve biyobazlı malzemelere dönüştürme potansiyelini inceliyor.

Zest

Traditional protein sources struggle to meet the global demand due to the ever-growing population and sustainability concerns. The ZEST project proposes an innovative solution to this challenge: harnessing fungi-based protein production...

cbe.europa.eu

🔸 İngiltere'deki Bournemouth Üniversitesi liderliğindeki bir araştırma ekibi, **plastiklere özel nanomalzemeler ekleyerek kendi kendini iyileştirme yeteneği kazandırmayı başardı.** Bu yenilik, hasar gören plastiklerin neredeyse tüm orijinal gücünü korumasını sağlıyor. Bulgular, *Applied Nano Materials* dergisinde yayımlandı. Çalışma, geleneksel malzemelerden daha dayanıklı plastik malzemeler ve ambalajların geliştirilmesine kapı açmayı, raf ömrünü uzatmayı ve atığı azaltmayı hedefliyor.

BU Scientists make breakthrough in self-repairing plastic

A new study has made advances in the development of plastic that can fix itself after it has been cracked or broken into pieces.

bournemouth.ac.uk

Derneğimizden Haberler

Güvenilir bilgiyi daha fazla tüketiciye ulaştırmamız için derneğimizin instagram sayfasını takip ederek bizlere destek olabilirsiniz ✨

Gıda Güvenliği Derneği (@gidaguvenligitr) • Instagram...

1,167 Followers, 2 Following, 351 Posts - See Instagram photos and videos from Gıda Güvenliği Derneği (@gidaguvenligitr)

instagram.com